

P 3A 9110
afgiftekantoor Brussel X
Oude Graanmarkt 5
1000 Brussel

PB-PP | B-06386
BELGIE(N) - BELGIQUE

TWEEMAANDELIJKS BLAD > JAARGANG 46 > NUMMER 4 >
MEI – JUNI 2022 (verschijnt niet in juli en augustus)

DE VIJFHOEK

BUREN VAN DE MARKTEN > P6
> JIM BECKER

BRUSSELSE ARCHITECTUUR > P8
> BROUCKERE

HALTE VAN DE MAAND > P9
> PARK

Halte van de maand: Park

©CHARLES SIX

DE MARKTEN

brusselse
gemeenschaps
centra
22

©CHARLES SIX

MEI / JUNI IN DE MARKTEN

LENTE IN DE MARKTEN

Het zonnetje schijnt volop terwijl ik dit schrijf, ook al is de lucht nog fris. Er hangt een weemoedige sfeer in de straten rond De Markten, onze buurman Arno is niet meer onder ons. We zien hem niet meer op de terrassen zitten, of door de straten lopen. Er hangen tulpen en briefjes aan zijn voordeur. Mensen nemen er foto's van. In verschillende cafés weerklinkt zijn muziek.

En toch, stiekem is de lente echt gearriveerd. Dat zie je aan de groene bladeren van de bomen op onze binnenkoer, en op het gras dat we er gelegd hebben voor onze tentoonstelling Stad der Tuinen.

Die tentoonstelling is nu afgelopen, en we maken ons klaar voor de werken aan de binnenkoer die eraan zitten te komen. Maar, verrassing, die zijn uitgesteld tot 1 augustus. Dus zijn we in allerijl aan het brainstormen geslagen over wat we de komende maanden nog allemaal kunnen doen.

In de eerste plaats gaan we genieten van onze binnenkoer, die met dit mooie weer een heerlijke plek is om te zijn, rond te hangen, te genieten van een rustige, groene oase in de stad. De binnenkoer verandert, kom dus regelmatig kijken naar wat we nu weer uitgespookt hebben. In de eerste weken van juli, net voor onze zomersluiting,

geven we er dan nog een goeie lap op, met een vol zomerprogramma.

Let op, in mei en juni wordt er wel al aan ons onthaal gewerkt, waardoor dat niet meer op haar gebruikelijke plek te vinden zal zijn. Bezoekers zullen dan ook op een inventieve en verrassende manier onthaald worden. Laat je niet tegenhouden door een beetje stof en lawaai af en toe en kom zeker langs!

Welkom in de Markten (tot de zomersluiting van 18 tot 31 juli)!

Eva Wilsens
Centrumverantwoordelijke

Terwijl ik arriveer aan halte Park schijnt de zon en voel ik mijn wangen gloeien. Ik lach de mensen in de file op de Wetstraat toe. Al joggend neem ik alle geluiden in mij op. Aan de halte heb je namelijk het Warandepark, waar je nu zeker tijdens deze lentedagen heel wat sportievelingen kan terugvinden. Ik smelt weg in het gehijg en de voetstappen.

Mijn tocht kruist ouders met een kindervagen en kleuters rennend achter een bal. Maar ook studenten die genieten van een dagje vrij. Het goede weer brengt iedereen naar buiten en de stad komt tot leven. En zeker aan deze halte, waar veel mensen naartoe reizen om zo even tot rust te komen in het hartje van een drukke stad. Of ze dromen weg van een kamer in het Koninklijk Paleis en slaan hun enkels om op de eindeloze kasseien voor het imposante gebouw.

Als je aan de halte Park arriveert overvalt het vakantiegevoel mij altijd. Alsof de tijd even stilstaat en het leven aan mij voorbij raast, auto's die toeteren, gelach op de achtergrond, ritmische voetstappen, maar hier komen mensen tot bezinning en laten ze alles even los. In mijn fantasie zie ik de gedachten als een rookpluim rond de hoofden opstijgen naar een blauwe hemel. Heel vredig. En zo vredig als die rook, loop ik verder, en verdwijnt in de menigte met veel te strakke sportkleding en extreem felle loopschoenen.

Alexandra Haven

ANGE DE LA ROUTE

In een autorecensie schrijft Pier Paolo Pasolini dat "hij houdt van de werkelijkheid maar niet – met een even volledige en diepe liefde – van de waarheid". De schrijvers van het schrijfatelier in De Markten bouwen aan een nieuwe werkelijkheid aan de hand van verlokkelijke verhalen en de zoektocht naar een ander geluid.

Op weg naar Brussel rij ik langs het Koninklijk Paleis in Laken. De magnolia's langs de weg staan in knop. Nog even en het bloesemfeest kan beginnen. Het beroert mij elk jaar opnieuw. Net als de magnoliaknoppen voel ik dat ik binnenkort ook uit mijn voegen ga barsten. Ik kan niet wachten.

Ondertussen luister ik naar Christel die ik aan de lijn heb en die zich afvraagt hoe lang ze nog borstvoeding moet geven aan haar tweejarig zoontje. Ik denk er het mijne van maar zeg voorzichtig dat ik bang zou zijn van zijn tandjes.

Een gemotoriseerde agent steekt mij voorbij en ik veronderstel dat hij zal afslaan bij het paleis. Dat doet hij niet. Hij blijft voor mij rijden. Op een elegante manier gaat zijn rechterhand van het stuur, haalt hij zijn arm horizontaal uit en wijst met zijn gehandschoende vinger naar rechts. Hij herhaalt het gebaar een paar keer. Het ziet eruit als een dansbeweging. Zo mooi.

Betrapt laat ik mijn mobieltje uit mijn hand vallen op de passagierszetel. Uit de microfoon van mijn apparaat

hoor ik Christel doorgaan over de voordelen van borstvoeding. Ik durf niet meer te antwoorden. In mijn achteruitkijkspiegel zie ik een tweede zwaantje. Ik vloek.

Dat had ik niet zien aankomen. Een mens moet eeuwig en altijd alert zijn. Wanneer je je aandacht laat verslappen hebben ze je bij je nekvel. Een zwaantje voor mij en één achter mij. Dat geeft mij een vreemd gevoel van euforie en angst. Ik kan geen kant meer op. Vluchten kan niet meer.

Ik zet mijn rechterpinker aan en begeef mij gedwee als kind dat straf zal krijgen, naar de aangeduide parkeerplaats aan het park tegenover het paleis. De bomen en struiken in knop kijken mij uitdagend aan.

De motard in zijn tweedelig lederen pak zet zijn zware BMW motor stil en met een soepele heupbeweging zet hij het zware voertuig in zijn staanders.

Christel is na een paar vragen van het type: waar ben je? Ik hoor je niet meer, joehoe, waar ben je, hallo, hallo, ... afgehaakt.

Met een grote en elegante beenzwaai komt de politieman uit het zadel. Hij is

groot en loopt met trage, grote passen naar mijn auto. Ik doe braaf mijn raam naar beneden met één vingerdruk op de elektrische raambediening en ben in dubio over wat ik zal zeggen: de waarheid spreken of liegen. Hoe kan hij het hard maken dat ik aan het telefoneren was?

De grote man buigt zich nauwelijks voorover en zegt: "Français? Néerlandais?" Ik antwoord droog: "Nederlands" in de hoop dat hij zich snel van zijn taak zal kwijten bij gebrek aan kennis van mijn moedertaal. Ik kijk recht in zijn kruis en bestudeer zijn lederen broek.

Nu legt de motorrijder een hand op mijn autodak en kijkt mij aan met zijn groene ogen. Hij heeft een vriendelijk gezicht en zwart haar met een bles die wat voor zijn ogen hangt. Geen snor of ander baardhaar.

"Mevrouw" zegt hij in perfect Nederlands. Hij heeft een zware stem die aangenaam klinkt. Geruststellend bijna. "Ik weet dat vrouwen van uw slag veel dingen tegelijk kunnen in tegenstelling tot wij, mannen. Uw topic is echter verboden bij de verkeerswet. Klopt het dat u aan het bellen was?"

Ik besluit de harde, ongevoelige tante te spelen en antwoord kort en koud.

"Ja, ik was aan het bellen. Kan u deze zaak snel regelen zodat zowel u als ik onze weg kunnen verder zetten en

genieten van de lente zon."

Ik twijfelde nog om te zeggen dat ik aan het bellen was met mijn stervende moeder of met mijn doodzieke zoon of dat mijn dochter op bevallen stond of dat ik net telefonisch ontslag had gekregen of dat ikzelf stervende was zonder dat je dat op het zicht kon zien.. Maar ik besluit niet op vals sentiment te spelen.

De man is weer gaan staan en ik kijk weer in zijn kruis. Ik vraag mij af of het moeilijk is om de rits van zijn broek open te maken. Ik kan er zo bij. Het ziet er allemaal zo stevig uit, dat leer. Misschien kan ik zijn slapend lid uit zijn broek halen en hem pijpen in plaats van dit vervelend en saai gesprek te hebben dat we geen van beiden willen voeren.

De man zet twee passen achteruit alsof hij mijn gedachte heeft gelezen en bekijkt mij indringend. Hij kijkt in de auto alsof hij op zoek is naar iets.

"Mevrouw, kan u mij uw boordpapieren geven?" vraagt hij vriendelijk en glimlacht zelfs even.

Hij loopt terug naar zijn motor en leunt tegen het zadel met gekruiste, uitgestrekte benen. Ik zie dat hij mijn nummerplaat natrekt. Ik doe alsof het mij niet interesseert. Ik leg mijn haar goed terwijl ik in de achteruitkijkspiegel kijk, ik rommel wat in mijn handtas, haal er een spiegelkje uit en lipstick en stift mijn lippen.

Ik voel dat de man steeds naar mij kijkt maar ik kijk niet terug. Hij loopt opnieuw naar mijn auto en reikt mij mijn boordpapieren aan waarbij hij mijn vingers net iets te lang beroert.

"Mevrouw, u krijgt uw boete met de post toegestuurd. Binnen enkele dagen krijgt u de brief thuis. Ik zal u terug naar de weg begeleiden en wens u nog een aangename en zonnige dag toe" Hij glimlacht breed en doet teken aan zijn collega die de hele tijd achter mijn auto is blijven wachten, dat deze zaak is afgerond.

Daarna gaat hij de weg op en houdt het verkeer tegen door zijn beide armen horizontaal gestrekt te houden, als bij het begin van een hartelijke omhelzing. Hij doet mij teken, dat ik de weg achterwaarts mag oprijden, met een klein handgebaar. Ik zie de file die zich onmiddellijk vormt achter hem. Het voelt aan als een eer. Ik geef gas, iets teveel, zet de auto in voorwaartse stand en vertrek. Eerst zwaai ik naar hem, de motorrijder in zijn tweedelige lederen pak. Hij saluëert naar mij, lang en intens. Zijn hand houdt hij aan zijn slaap om hem dan kordaat naast zijn lichaam te houden. Hij knikt kort. Dagen later krijg ik de boete die ik aandachtig en helemaal lees. Ives heet hij. Ives zeg ik luidop en kus het papier.

Ann Bellemans

ELS MOORS © GUY KOKKEN | FRANK WESTERMAN © LIONNE HIETBERG

Schrijven is een eenzame bezigheid, maar niet vanavond. Frank Westerman is te gast bij Els Moors om een diepgravende kijk te bieden in zijn schrijverschap.

Gerard Reve schreef ooit een 'Wet van de Onbruikbaarheid van de Werkelijkheid'. Als je je als schrijver laat inspireren door wat echt gebeurd is, dan ga je voorbij aan de essentie van het schrijven, vond hij: 'de realiteit is te mooi om waar te zijn.' Frank Westerman draait het liever om: als schrijver van reportages en literair-journalistieke boeken als *El Negro* en *ik of Stikvallei* gaat hij net de strijd aan met de werkelijkheid, 'zonder uitvluchten in de fictie.'

Els Moors wil van hem weten hoe dat zit. Is fictie een uitvlucht? Hoe heeft Westermans verleden als correspondent in onder andere Moskou en Belgrado zijn werk beïnvloed? En wat is de rol van literaire non-fictie in het publieke debat? Ze staan ook stil bij de invloed van de Poolse journalist en auteur Ryszard Kapuściński, die de kunst beheerste om in het particuliere het algemene tot leven wakken.

Voorafgaand aan dit programma organiseren deBuren en De Markten een ontmoeting voor zich ontwikkelende schrijvers, met een nadruk op ontmoeting, uitwisseling en verbinding. Dit deel van het programma staat alleen open voor genodigden, die het boek *Te waar om mooi te zijn* hebben gelezen. Ontving je geen uitnodiging, maar wil je er wel graag bij zijn? Stuur dan een mailtje naar info@deburen.eu.

- *vrijdag 17 juli 2022 van 20 tot 21u30*
Prijs: 5 euro, 3 euro reductietarieven
10 euro voor schrijversprogramma
(vanaf 18u30, inclusief vegetarisch broodje)
Plaats: deburen, Leopoldstraat 6,
1000 Brussel
Info en tickets: www.demarkten.be of
www.deburen.eu

> VERGEZICHT

PARK ©CHARLES SIX

OP DE BANK >NINA DANNAU

Ik ben in het Warandepark op een zonnige en warme zaterdagmiddag. Het zomerse weer zorgt ervoor dat het Koninklijk Park bruist. Veel wandelaars, joggers, toeristen en hun trouwe viervoeters brengen leven in het stadspark in het centrum van Brussel. De lentegroene kleur van het gras en bladeren aan de bomen domineert weer het stukje natuur tussen het Koninklijk Paleis en de Wetstraat.

Naast een grasperkje vol witte, gele en oranje bloemen ontmoet ik Nina. Zij is 25 jaar oud en woont in de buurt van het Warandepark. "Wat een weertje... Het zonnetje mag wel eens vaker schijnen. Dat bepaalt echt mijn stemming. Vandaag is het mijn lazy day. Ik wacht op enkele vriendinnen om straks in Brussel iets te gaan drinken. We verzamelen altijd aan het Warandepark en vertrekken dan naar de Dansaertwijk. Dat is onze go-to place. Veel vriendinnen zijn op vakantie geweest, dus het gaat vandaag wel lang duren. Ik kijk uit naar mijn mojito", zegt ze al lachend.

Het Warandepark betekent veel voor Nina. "Het is een plek waar ik al naartoe ga sinds ik jong ben. Het is een plek wat symbool staat voor ontspanning en ontmoeting. Op warme dagen zoals vandaag kan je er schaduw en verfrissing vinden en kan je longen vullen met verse lucht", zegt de 25-jarige levensgenieter. "Een van mijn favoriete momenten blijft verbonden met het blokkenspel Kubbe.

We waren aan het kubben en sukkelden nogal veel. Plots werden we benaderd door een man. Hij sprak geen Nederlands, Frans of Engels, dus we verstonden hem niet. Na enkele pogingen bleek dat hij ons had zien spelen en hij mee wou spelen. We hebben een halfuur met hem gekubbd en we hadden een Kubbmaatje erbij! Dit zijn herinneringen voor het leven", zegt Nina al glimlachend.

Nina heeft een boek vast 'Welke bloem is dat'. Op de cover staan twee rode bloemen. "Ik hou van bloemen. Dit is eigenlijk een gids om bloemen te determineren. Iedere plant is uniek en heeft zijn eigen kenmerken", zegt ze terwijl ze mij haar boek overhandigt. "Mijn kinderdroom was om bloemist te worden. Een winkeltje hebben vol planten en bloemen... dat is een van mijn doelen in het leven. Ik wil later zeker nog een opleiding volgen om bloemist te worden. Dat staat op mijn bucketlist. Binnenkort kleurt het Hallerbos in Halle helemaal paars met boshyacinten. Ik kan niet wachten om langs de paden te wandelen en het prachtige landschap te bewonderen. Ik vind het fijn om te kijken naar wat de natuur kan maken. Bloemen en planten leven hun eigen leven. Als mensen doen wij dat ook."

Nina studeerde Ergotherapie in Odisee. Ze moet enkel nog haar bachelorproef indienen en dan kan ze haar studentijd definitief afronden. "Ik werk momenteel als ergotherapeut in het

Nina Dannau

buitengewoon secundair onderwijs, voor kinderen met autisme. Zij zijn ook bloemetjes. Het label 'autisme' zorgt ervoor dat ze gegroepeerd worden onder een noemer, terwijl ze allemaal uniek zijn. Ik werk daar al enkele maanden en ik doe het heel graag. De kinderen geven mij motivatie. Ik doe het voor hen", zegt Nina.

Pouya Zolfaghari, Student journalistiek Erasmushogeschool Brussel

Résumé

C'est un samedi ensoleillé, dans une ambiance printanier et chaud dans le parc de Warande que notre étudiante en journalisme va faire la rencontre de Nina, cette dernière nous explique son intérêt pour ce magnifique endroit et du temps qu'elle y consacre avec ses ami(e)s durant son temps libre.

Elke maand strijkt een reporter van De Vijfhoek neer aan een halte en vraagt aan een buurtbewoner of passant hoe het met hem of haar gaat en wat er zich in zijn of haar leven afspeelt. Deze maand ontmoeten we Nina Dannau.

Jim Becker

We spraken met dj en doorspekt Brusselaar Jim Becker over het Warandepark, waar zijn levensproject zich bevindt: Kiosk Radio.

Kunt u uzelf even voorstellen?

Mijn naam is Jim Becker. Ik ben een Brusselaar, woonachtig in Sint-Gillis, en ik ben 39 jaar oud. Ik ben regelmatig terug te vinden in het Warandepark, omdat ik één van de oprichters ben van Kiosk Radio, de webradio middenin het Warandepark. Kiosk Radio is

een mix van een internetradio en een communautaire bar. Internetradio's bestonden al voor de oprichting van Kiosk Radio. Een vriend van ons, die in New York een gelijkaardig project heeft opgericht dat The Lot Radio heet, was eigenlijk de eerste die de mix van een radio en een bar bedacht heeft. Ook

bij hen is de bar een soort van financieringsmiddel voor het cultuurproject, zoals dat bij ons ook is.

De locatie van jullie radio is natuurlijk heel opvallend. Hoe kwamen jullie daar bij?

Dit was een project van de stad Brussel in 2016 of 2017, waarbij ze op zoek waren naar een nieuwe bestemming voor de twee kiosken in het Warandepark, die destijds allebei leegstonden. We hebben toen samen met de mensen van de Woodpecker, de andere kiosk, een project ingediend, dat er uiteindelijk ook door is gekomen. Ondertussen is Kiosk Radio al 4,5 jaar oud. Het Warandepark was de ideale locatie. Ik wilde namelijk geen webradio in een garage oprichten. Het Warandepark is een openbare plaats en daarbovenop middenin de natuur. In vergelijking met bijvoorbeeld het Ter Kamerenbos is het Warandepark veel minder op families gericht en veel meer op ambassades en kantoren. 's Avonds is daar dus niemand meer. We hebben daarom ook nog nooit klachten gekregen over het geluid. Dat is één van de grootste voordelen van die locatie.

Sinds het begin waren we ook van plan om een alternatievere radiozender op de zetten die niet zoals de meeste fm-radio's zou klinken. Er zijn geen advertenties, er is geen promomuziek, die we binnen krijgen van mensen. Wij werken met selectors en dj's die één uur hebben en dan gewoon draaien

wat ze willen. Er is veel elektronische muziek, maar we proberen ook folk, klassieke muziek, jazz, ambient, experimenteel, punk, etc. aan bod te laten komen. Voor ons was het de ideale plek om alternatieve muziek te laten horen, die al dan niet bekend is.

Kom je naast je job nog vaak in het Warandepark?

Ik kom er nog heel vaak, hoewel ik natuurlijk team members heb, die ook instaan voor de studio en de bar. Normaal gezien ben ik er bijna elke dag, minstens een kwartier of soms een hele dag. Om te netwerken, om mensen te ontmoeten, om 'hallo' te zeggen. Ons project is heel community-driven. Er is geen reclame en er zijn geen sponsors, dus we hangen van niemand af en we behouden zo onze artistieke vrijheid. Voor ons is het ook de ideale plek om 's avonds iets te drinken of om mensen te ontmoeten.

Je zegt dat je in Sint-Gillis woont, ben je ook van Sint-Gillis afkomstig?

Nee, ik ben van Ukkel afkomstig. Ik heb daarna ook een tijdje in het centrum van Brussel gewoond, aan de Naamsepoort. En nu woon ik dus in Sint-Gillis. Ik heb kunstgeschiedenis gestudeerd aan de ULB in Elsene. Na mijn studies ben ik in Beijing in China gaan werken binnen de kunstwereld. Daarna heb ik in New York in de horeca en events gewerkt, wat ik later ook in Brussel deed en uiteindelijk ben ik een beetje afge-

dwaald. Zo werkte ik eerst één keer, twee keer en vervolgens full time bij Kiosk Radio.

Hoe ziet je toekomst eruit? Wil je zo lang mogelijk bij Kiosk Radio blijven werken of heb je nog andere dromen?

Nee, mijn doel de laatste jaren was echt om terug naar muziek te gaan, omdat elektronische muziek mijn passie is. Maar ik wilde niet in een bar of club gaan werken en ook niet 's nachts. Dit was dus voor mij de perfecte combinatie van muziek, een bar en uitsluitend overdag werken. Wij zijn nog een klein team en het voordeel daarvan is dat je vanalles kunt doen. Ik maak ook nog een radioprogramma met een teammate van mij, verder doe ik ook de programmering, communicatie, productie en artistieke directie. Dat vind ik heel leuk, want we werken ook samen met mensen die ons begrijpen en dezelfde visie delen. Momenteel voel ik ook niet de nood om terug in een ander land te gaan wonen. Het is echt 100% Kiosk nu. Op z'n minst nog een paar jaar, om het project verder te ontwikkelen en beter te maken. We zien wel wat er nog komt. Ik ben alleszins niet van plan om naar een ander project over te stappen. Dit is nu mijn levensproject.

Is er daarnaast iets aan de stad Brussel zelf dat je aantrekt om hier te blijven?

Ja, ik ben hier opgegroeid. Ik heb heel veel vrienden hier. Ik heb nu ook een zoontje van acht jaar oud. Ik vind dat

Brussel in het algemeen een heel goede mix te bieden heeft, hoewel het toch nog een relatief kleine stad is. Het is een heel interessante stad qua cultuur. Kunstcultuur en ook de cultuur van mensen. Er zijn hier mensen van over de hele wereld. Daarnaast is er dans, kunst, fashion, muziek, eten, etc. Ik denk ook dat het niet uitmaakt waar je bent of waarheen je reist, maar wel wat je er van maakt. Je kunt in elke stad naar je gewoonlijke plekken blijven gaan. Ik ook. Er zijn nog heel veel plaatsen in Brussel waar ik eigenlijk nooit kom en die ik dus nog niet ken. Ik zou eerder nieuwe dingen willen ontdekken in Brussel, in plaats van ergens anders te gaan wonen.

Is dat ook iets waar je ooit mee aan de slag zou willen gaan binnen de radio of kunst?

Ja, ik hoop dat ik nog de energie kan vinden om me te laten verbazen door Brussel. Met Kiosk Radio leren we heel veel mensen kennen tussen de 20 en 30 jaar die ons in aanraking brengen met onderwerpen die zo eindelijk in de spotlights komen te staan. Denk aan: Black Lives Matter, LGBTQ+, etc. Ik denk dat het voor de verouderende mens, zoals ik, heel refreshing is om zo veel jonge mensen te blijven ontmoeten.

De nieuwe generatie durft ook heel veel initiatief te nemen en ik zie be-

paalde dingen echt veranderen. Via Kiosk kom ik in contact met een soort van energie, die jonge mensen echt goed weten te vertegenwoordigen. Een soort van frisse wind, zeg maar. Op die manier blijft het project ook nieuwe dingen voortbrengen.

Wat kunnen we in de nabije toekomst zoal verwachten van Kiosk Radio?

We werken nu aan een Europees project, waarin we video en muziek samen willen brengen in een soort van kwalitatief en professioneel platform. Dit zal 25 A/V heten. We wachten nu alleen nog op het officiële antwoord van Europa, maar dat lijkt ook goed te komen. Voor de rest werken wij binnenkort samen met festivals, zoals Horst en Dour. Daar hebben we telkens ons eigen stage, maken we ons eigen programma en brengen we onze community samen.

www.kioskradio.com

Valérie Vanhove, Student journalistiek, Erasmushogeschool Brussel

C'est au parc Warande que nous venons à la rencontre de Jim Becker l'un des DJ Bruxellois du Kiosk Radio. Dans cet article il nous explique sa passion pour son métier de DJ ainsi que de ses expériences professionnelles à l'étranger.

BRUSSELE ARCHITECTUUR > BROUCKÈRE

Brouckère, Brouckère morne plaine... teloorgang en melancholie. Wat brengt ons bij de gedachte dat het vroeger beter was? Het De Brouckèreplein? Au temps où Bruxelles bruxellait? Als we in de oude prentkaarten duiken zien we een statig plein met statige burgers, Brusselaars en Brusselers, rondgereden in zwierig gespan, paardentram of old timer taxi's.

Het Continental Hotel staat er dan nog glorieus te pronken met de dames van Le Festin, drie bronzen gratiën, on top. In 1901 gaat het al mis, een uitslaande brand ziet Le Festin wegsmelten, zij komen nooit meer terug. In 1979 wordt het gebouw door de Stad zelve *ausgekernd*: alleen de façades blijven staan, het leven is er uit. Brouckère komt in de late jaren vijftig nog het dichtst bij de latere Times Square-droom toen het een hoogfeest was van blitse neonreclame. Cinzano aperitivo, Motta koffiegerief, Olivetti, tot poedertjes van het Wit Kruis nodig tegen hoofdpijn toe. Hoogtepunt lag rond 1958 toen het Anspachmonument er nog stond in al zijn glorie en er een architecturaal knap informatiepaviljoen gebouwd werd voor de Wereldtentoonstelling 58. De echte teloorgang werd ingezet begin jaren zeventig, «het Anspachmonument moest wijken voor de metro», het 58 onthaalpaviljoen verdween in 1973 eveneens. Begin jaren tachtig bleef er van de 19de eeuwse pracht langs de westzijde van het plein na de eerste façadistische aanslag nog weinig over, achter de gestripte gevels werden banale kantoren gebouwd.

De oorspronkelijke lay out van het plein werd na de doortocht van de premetro

van de kaart geveegd. Het plein werd een vierbaans autoweg met grotendeels brede nutteloze trottoirs bezaaid met banale boombakken. Zo bleef het veertig jaar lang tot wanneer na 2015 de Centrale lanen heraangelegd werden. Gelukkig werd Brouckère terug een echt plein, ongelukkig bleek het eerder een kale vlakte. Morne plaine. De leegte blijkt vooral bestemd te zijn voor de «grote evenementen» die door Brussels Major Events in opdracht van de stad en dikwijls op vraag van commerciële belangen moeten georganiseerd worden. Zo zien we af en toe het plein afgesloten met Heras hekwerken en bezet door grote tenten en dito evenementieel tuig - members only - zoals het flying circus, «dinner in the sky».

Intussen is het Hotel Metropole al lang toe en op de sukkelbaan en nu is ook het geliefde Metropole terras dicht. Straks komt ex-Hotel Continental leeg te staan, de ambtenaren verhuizen naar Brucity. Aan de overkant heeft Brouck'R het ganse bouwblok tussen het plein, de Augustijnenstraat, de Lakenstraat en de Zwaluwenstraat in zijn greep. De waardevolle gevels langs het plein worden voor de tweede keer tot louter decor vernederd en overbouwd, de

copywriters van de promotoren sloven zich uit in pseudo duurzame praat. De overheid heeft nagelaten om voor het de Brouckèreplein en omgeving een globaal plan te ontwikkelen, een plan waarin een levende buurt centraal staat

en niet zo maar een tabel met percentages voor wonen, kantoren, handelszaken en parkeerplaatsen. Het initiatief wordt al te gemakkelijk overgelaten aan de vrije immobiliënmarkt. Morgen is het de beurt aan het Anspachgebouw

en bovengenoemd Hotel Continental en zo blijft de buurt verarmen ondanks glatte verkooppraatjes.

Marcel Rijdam

HALTE VAN DE MAAND >LAMBERMONTSTRAAT N° 1

Stelt u zich even voor: u wordt geboren in de buurt van Namen op 6 maart 1762. U bent een Oostenrijker want onze streken heten officieel Oostenrijkse Nederlanden en de onderdanen ervan worden geregeerd door een keizer of een keizerin die in Wenen grote sier maakt. Maar in 1790, wanneer u 38 jaar oud bent, breekt de Brabantse Omwenteling uit en de Oostenrijkers worden verdreven. Tenminste tijdelijk want een jaar later komen ze terug. In 1792 ruimen die Oostenrijkers dan weer de baan voor de Franse republikeinen na de Slag van Jemappes. In 1793 keert het tij alweer en verslaan de Oostenrijkse troepen de Fransen bij Neerwinden. In 1794 is het dan eindelijk zo ver: u wordt nu voor lange tijd een Fransman na de overwinning van het Franse leger bij Fleurus. Dit Franse regime begint als een republiek maar Napoleon maakt er een keizerrijk van. En die Franse megalomane keizer uit Corsica verdwijnt definitief van het toneel na de Slag bij Waterloo. U wordt nu een staatsburger van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden, een bufferstaat bedacht door de grootmachten in Wenen. Koning Willem I is uw vorst en u houdt van uw vorst: u bent een orangist. Tot België zich afsplitst in 1830 en u, nogal tegen uw zin, een Belgisch burger wordt. Die laatste regimewissel van de zes (kan u nog volgen?) is voor u de meest noodlottige: u verliest uw invloed en uw macht. Dat is in een notedop het leven van markies Georges de Trazegnies

woonachtig in de Hertogstraat, in een mooi aristocratisch herenhuis met zicht op het Warandepark. Dat huis kennen we vandaag allemaal als de ambtswoning van de premier. Het wordt ook Lambermont genoemd, naar de naam van de straat waarin het vandaag ligt. Soms zie je het op televisie, als achtergrond van een doorregende verslaggever tijdens een nachtelijke marathonvergadering.

De markies de Trazegnies heeft politieke ambities in het kersverse landje dat België wordt genoemd, maar ook die lopen met een sisser af: in oktober 1830, in volle revolutietijd dus, grijpt hij naast de burgemeesterssjerp van de hoofdstad. Er wordt gefluisterd dat de kiezers niet op hem wilden stemmen omdat hij jicht had en door deze handicap de functie niet naar behoren zou kunnen uitoefenen. Dan wordt hij maar lid van het Nationaal Congres, maar ook zijn lidmaatschap van dit wetgevende orgaan loopt vervroegd af: op 6 december 1830 dient hij zijn ontslag in nadat het Congres had beslist dat er in het onafhankelijke België geen plaats was voor een telg uit de Oranje-dynastie. Als orangist met uitstekende banden met de prins van Oranje is dat een grote tegenslag. De markies wordt dan maar een van de grote leiders van het orangisme. Na een orangistische staatsgreep zou de markies misschien wel lid worden van een nieuwe gouvernementele commissie. Maar die

'staatsgrepen' worden knullig voorbereid en uitgevoerd en leiden tot niets. De rol van de orangisten en dus van de familie de Trazegnies is uitgespeeld.

Omdat het niet lukt via een staatsgreep, wenden de orangisten zich tot de symboliek met ophefmakende actie in het jaar 1834. De Belgische regering had besloten om de in beslag genomen goederen van het huis van Oranje openbaar te verkopen. De paarden van kroonprins zouden daarom per opbod worden verkocht. De kroonprins, dat was dus de man die zo moedig had gestreden bij de slag van Waterloo. De orangisten besloten in actie te schieten en de dieren zelf op te kopen om ze vervolgens aan de kroonprins te schenken. In de krant verscheen de naam van de markies de Trazegnies en zijn zoon als een van de belangrijkste geldschieters van deze actie.

Die publicatie zorgde in Brussel voor veel woede. Op vrijdagavond 4 april 1834 verscheen een pamflet waarin werd opgeroepen om de orangisten, die vijanden van het vaderland, definitief uit te schakelen. Twee dagen later verzamelde arbeiders opgejut door een groep volksmenners zich in de stad en plunderden zij alle woningen van de intekenaars van de paardenvéiling. De inboedel van het Hotel van de Prins de Ligne werd kort en klein geslagen. In totaal liepen 16 Brusselse herenhuizen ernstige schade op.

© HOTEL DE TRAZEGNIES, LAMBERMONTSTRAAT 1, 1000 BRUSSEL

Ook het huis van de markies werd helemaal leeggeplunderd: alle vensters, spiegels en luchters moesten er aan geloven. De deuren, meubelen en het parket werden zwaar beschadigd. Vaarwel de prachtige schilderijen. Weg de vier parelsnoeren, de oorbellen van topaas en één diamant. En ook nog dit: 880 flessen van de beste wijn. En ook nog: zilver- en tinwerk, tafellinnen en servetten, Brussels kantwerk, de ganse garderobe van de markies én de markiezijn, een paar Engelse pistolen, een zwaard waarvan het stalen heft met diamanten was ingelegd en nog veel, veel meer.

De markies spant een proces aan tegen de Stad Brussel omdat zij de plundersaars had laten begaan. Het komt tot een minnelijke schikking: de stad Brussel vergoedt de markies maar jammer genoeg niet op basis van de geschatte

schade. Bovendien werd de arme man nog eens gepest: in augustus 1842 stuurde het stadsbestuur hem een brief met de aanmaning de schouwen van zijn huis aan te passen. Ze waren te hoog en dat was niet conform de voorwaarden van de verkoopakte!

Een sprankeltje hoop op verzoening kwam er na het overlijden van de markiezijn in 1844. Bij de begrafenis werd een verzoeningsgesprek gearrangeerd tussen de markies en koning Leopold I. De markies moet zich maar neerleggen bij de Belgische realiteit. Op 16 december 1849 overleed de moegestreden markies in zijn prachtige huis tegenover het park. In 1860 zou de Belgische overheid het pand kopen

Stefan Moens

>STADSBERICHTJES

IRISFEEST

Wanneer je aankomt in Brussel-Centraal, kan je via verschillende manieren het groene Warandepark vinden. Zo kan je lekker struinen door de prachtige Ravensteingalerij en bereik je eenvoudig het park. Je kan natuurlijk ook wandelen richting het Koninklijk Paleis,

je kijkt recht uit op het Koninklijk Park. Houd je niet zo van wandelen? Dan is een metro nemen natuurlijk ook een optie! Spring op metrolijn 1 of 5 en je stopt vlak bij het park. Het is de ideale plek om heerlijk tot rust te komen in het midden van de prachtige natuur. Zet je

op een van de bankjes bij de fontein en droom lekker weg. Ook de mensen die van wat meer actie houden, zijn in het Warandepark aan het goede adres. Rond het park worden namelijk vaak leuke evenementen georganiseerd die een bezoekje meer dan waard zijn.

THE BRUSSELS DA VINCI CODE

The Da Vinci Code, bijna iedereen heeft er al wel eens van gehoord. Maar wat het te maken heeft met de hoofdstad van Europa zal voor veel mensen minder bekend zijn. Vanaf 24 april kan je in onze Brusselse straten op ontdekkingstocht gaan naar vroeger. Dr. Ronald Bruin dompelt je onder in de wondere wereld van het oude Egypte en neemt je mee op een drie uur lange mysterieuze uitstap. Je zal doorheen de hele stad boten op verschillende verborgen en gecodeerde boodschappen. Voor slechts 20 euro ontdek je wat er achter die boodschappen schuilt en krijg je heel wat anekdotes en verhalen te horen die tot de verbeelding spreken. Deelnemen kan iedere zondagvoormiddag. De tocht begint aan het Warandepark. Tot dan!

Nillab Rasheeq
Student journalistiek,
Erasmushogeschool Brussel

Op de muren van het Klein Kasteeltje, schilderde Domingo Huaman Penalzoza, meer dan 10 jaar geleden, toen hij in het centrum woonde, een muurschildering die de geschiedenis van de mensheid beschrijft, de oorsprong van het leven tot de moderne tijd.

Op maandag 28 en dinsdag 29 maart 2022 vertaalden een groep vluchtelingen onder leiding van schilders en tekenaars deze in poëzie en tekeningen. Oorspronkelijk ontstond dit project uit een diep verlangen om het immense kunstwerk op de muren van het Klein Kasteeltje te delen met het publiek buiten de muren van het centrum, om het te tonen zoals de andere grote werken die in musea te zien zijn. Tegelijkertijd maakte het ook deel uit van het Beweging Festival en drukte het ook het verlangen uit naar ontmoeting en was het een culturele zoektocht naar de erkenning van de ander door middel van kunst. Tussen de glimlachen, het delen en ontmoeten werd een toegangspoort en een vrijheid van meningsuiting gecreëerd.

Op maandag 28 maart begeleidde dichter Saidou Ly de groep vluchtelingen bij het schrijven van poëzie. Elk, gewapend met potlood en papier, verwoordden ze hun verhaal, hun emotie of hun manier van kijken naar het leven, geïnspireerd door de observatie van de muurschildering. "We willen dat onze moeders stoppen met huilen, onze vrienden niet meer sterven. We willen vrede" -Wael-. "We zien dat hier de menselijkheid triomfeert, dat mensen aardig zijn, waarom is dat niet zo in ons land?" -Emad-. "Ik zag een afbeelding die me eraan herinnerde dat ik ooit soldaat was, maar moest vertrekken toen de Taliban arriveerden" -anoniem-

De volgende dag, onder begeleiding van ontwerper Jonathan Anose, tekende de groep de uitdrukking van hun gedachten gelinkt aan het kunstwerk van Domingo. Ze werkten met Brick Boy: (personage uitgevonden door de cartoonist) een alledaagse held die in de situaties die hij tegenkomt een boodschap van hoop brengt.

Laëtitia Guenot Stagiaire
(vertaling Philip Meersman)

GEMEENTERAAD

>EEN SCHONE AKENKAAI

Nu de gemeenteraadszittingen als vanouds plaatsvinden in het stadhuis, worden oude gewoontes opnieuw opgepikt. Het geroezemoes is niet van de poes. Voorzitster Liesbet Temmerman (Ecolo-Groen) verzoekt gemeenteraadsleden die iets anders dan het agendapunt te bespreken hebben, hun gesprek verder te zetten in de aanpalende ruimte. Veel haalt dit niet uit.

De Akenkaai, gelegen naast het kanaal, tussen de Sainctelettebrug en de brug van het Redersplein, is eigendom van de haven van Brussel. De stad sloot een overeenkomst af met de haven. De stad zal instaan voor het onderhoud van de Akenkaai en ontvangt hiervoor een jaarlijks forfaitair bedrag van 40.000 euro.

Gemeenteraadslid Bianca Debaets (CD&V) zegt als buurtbewoonster hier zeer blij mee te zijn. Ze voegt eraan toe dat de problematiek ruimer is op vlak van openbare werken. Ze meldt dat de buurt slecht verlicht is, wat het veiligheidsgevoel niet bevordert. Ze wenst te weten of er bijkomende verlichting zal geplaatst worden. Schepen van openbare netheid Zoubida Jellab (Ecolo-Groen) zegt op deze vraag geen antwoord te hebben. Ans Persoons (Vooruit), schepen van openbare ruimte en stedenbouw, meldt dat er een discussie aan de gang is over stedenbouwkundige lasten die zullen besteed worden aan de heraanleg van dat grondgebied. Ze weet ook dat er een geschil is met een

voormalige gebruiker van het terrein. Ze belooft een volgende keer een overzicht te geven van alle toekomstige plannen.

Gemeenteraadslid David Weytsman (MR) deelt mee dat de handelaars in het stadscentrum klagen. Hij citeert uit verschillende kranten: Winkeluitbaters verklaren dat de benedenstad geen enkele charme meer heeft. Het De Brouckèreplein ligt er vuil bij en er is overlast door bedelarij. Niemand komt naar het "Ilot Sacré", we voelen ons verlaten door de politieke wereld. De annulaties in horecazaken lopen op, onder meer door het gebrek aan parkeerplaatsen. Een handelaar die sinds 15 jaar een zaak uitbaat in het centrum verklaart dat hij nog nooit zoiets meegemaakt heeft, we zien enkel nog handelszaken die over te nemen zijn.

Schepen van handel Fabian Maingain (Défi) repliceert dat de stad veel geïnvesteerd heeft in het "Ilot Sacré". Sinds 2018 heeft de stad voor deze wijk een nieuw imago gecreëerd, gezorgd voor een nieuwe sociale mix. We proberen deze wijk aantrekkelijker te maken door hierover te communiceren. Er zijn momenteel nog te weinig buitenlandse toeristen. Telewerk heeft de werking van onze economie gewijzigd. En hij sluit af met de melding dat zijn diensten samen met BME (Brussels Major Events) voor animatie blijven zorgen in de stad. Bart Dhondt, schepen van mobiliteit en openbare werken voor Ecolo-Groen meent dat het stadscentrum beschikt

over aantrekkelijke handelswijken. Samen met schepen Ans Persoons probeert hij de stad aangenamer te maken door straten en pleinen te herinrichten, verklaart hij. Het centrum van Brussel heeft volgens schepen Dhondt het mooiste station van België, het centraal station. De MIVB investeert veel in opwaardering van haar stations zoals De Brouckère, Beurs... die ook over beveiligde fietsparkings beschikken. De toegang tot de stad zal nog beter worden met het nieuwe mobiliteitsplan dat ingaat op 16 augustus, vervolgt hij.

Schepen van cultuur en toerisme Delphine Houba (PS) vult aan dat de stad blijft inzetten op evenementen.

Schepen Jellab vervolledigt met de stelling dat de voetgangerszone 7 dagen op 7 wordt schoongemaakt van 6u30 tot 19u30.

Gemeenteraadslid Weytsman antwoordt dat de stad te weinig geld investeert. Volgens hem zal het mobiliteitsplan files veroorzaken op de kleine ring. Hij meent te weten dat geen enkele handelaar denkt dat dit plan de stad aantrekkelijker zal maken.

Gemeenteraadslid Debaets heeft een vraag over het initiatief # Kot Vrij. Dit is een actie waarbij gevraagd wordt aan wie een plekje vrij heeft in haar of zijn woning, tijdelijk onderdak aan te bieden aan Oekraïense vluchtelingen.

© MIREILLE WILLEMS

Na enkele minuten onderbreekt burgemeester Philippe Close (PS) haar betoog met de mededeling dat schepen van huisvesting Lydia Mutyebele Ngoi (PS) die de vraag moet beantwoorden, niet aanwezig is in de gemeenteraadszaal. Vervolgens vraagt hij of iemand haar kan opbellen.

Op de vraag of de stad wil meewerken aan dit initiatief antwoordt schepen Mutyebele Ngoi voor het eerst in het Nederlands. Ik meen begrepen te hebben dat de stad deelneemt.

Mireille Willems

BERICHTJES VAN HIER EN GINDER

JUBILEUMCONCERT
CAFÉ MARCHÉ

Café Marché, ontstaan als cursus in De Markten, viert op 1, 2 en 3 juli zijn 15-jarig bestaan. Het was toen de bedoeling om via een fanfarecursus een swingend huisorkest te vormen waar iedereen welkom was en dat kon ingezet worden op allerlei feestjes. Of ze daarin geslaagd zijn? Zeer zeker!

Ze omschrijven zichzelf nog steeds als 'no-nonsense all style orchestra' en dat zijn ze. Waar, de muzikanten zijn van Café Marché, is het altijd ambiance! Dus dat het een feestje zal worden op 1, 2 en 3 juli dat staat vast!

- *vrijdag, zaterdag en zondag 1, 2 en 3 juli 2022*
Hageltoren, Slachthuisstraat 24, 1000 Brussel
Meer info over exacte speeluren en reserveratie via www.cafemarche.be, facebookpagina; [orkest.cafe.marche](https://www.instagram.com/cafemarche_bxl) en [instagram; cafemarche_bxl](https://www.instagram.com/cafemarche_bxl)

POLITIEK SLOTDEBAT

Een nieuwe staatshervorming: kansen voor Brussel?

In de regeringsverklaring De Croo wordt een zevende staatshervorming aangekondigd. Verschillende modellen doen de ronde: van een totale boedelscheiding over een confederalisme met de twee grote Gemeenschappen en Brussel onder voogdij tot vier Deelstaten (Vlaanderen, Wallonië, Brussel en de Duitstalige regio) met een afgeslankt federaal niveau. Bij alle modellen zullen de gevolgen voor Brussel ingrijpend zijn.

De Louis Paul Boonkring heeft in het verleden vaak het debat gevoerd over de Brusselse instellingen. Ook deze keer willen we niet aan de kant blijven.

We vertrekken vanuit onze eigen ervaringen met de huidige institutionele context. Denken we maar aan de ongerijmdheid dat Brusselse verenigingen met een meertalig publiek voor subsidies afzonderlijk moeten aankloppen bij de Vlaamse en Franstalige overheden en daarvoor aparte vzw's en asbl's moeten oprichten. Of neem het immersie-onderwijs met lessen in andere talen waar het Franstalig onderwijs al veel verder staat dan het Vlaams onderwijs. Vooral de Nederlandstalige scholen in Brussel zijn de pineut van deze Vlaams inertie in plaats van immersie. Kunnen andere staatsstructuren hiervoor een oplossing bieden?

Een nieuwe staatshervorming houdt

voor Brussel alleszins gevaren in, de financiering om er maar één te noemen. Maar ze kan ook kansen bieden voor een beleid, geënt op onze grootstedelijke en superdiverse samenleving. De aangekondigde staatshervorming in 2024 is niet ver weg meer. Het wordt dus hoog tijd dat ook Brussel van zich laat horen. Met deze cyclus wil de Louis Paul Boonkring hiertoe haar steentje bijdragen. Voorjaar 2022 gaf de Louis Paul Boonkring het woord aan experts en deskundigen uit de verschillende 'persoonsgebonden' sectoren Gezondheid en Welzijn, Cultuur en Onderwijs. Hun commentaren en voorstellen worden aan een panel Brusselse politici voorgelegd in een afsluitend politiek debat.

- *Donderdag 12 mei om 20u*
Prijs: 8 euro (6 euro, leden), overschrijven op rek.nr.: BE40 001 1199489 63
Plaats: De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel

Met Sven Gatz Open (VLD), Hannelore Goeman (Vooruit), Martin Casier (PS), David Pestieaux (PvdA), Stijn Bex (Groen)

Moderatoren: Béatrice Delvaux, voormalig hoofdredactrice Le Soir en Dave Sinardet, politicoloog VUB en UA.

**LOUIS
PAUL
BOON
KRING**
SCHOPT JE
EEN GEWETEN

COLOFON

Werkten aan dit nummer mee:

Eva Wilsens, Hanne De Nil, Salwa Achabouch, Maya Wilsens, Marcel Rijdams, Stefan Moens, Mireille Willems, Charles Six, Alexandra Haven, Nillab Rasheeq, Valérie Vanhove, Ann Bellemans, Laëtitia Guenot en Pouya Zolfaghari

Foto's: De Markten en ingezonden

Lay-out en druk:

Drukkerij Atlanta Schaffen

Oplage: 4.500

Advertentiewerving:

De Markten, 02 512 34 25,
demarkten@demarkten.be

Verantwoordelijke uitgever:

Isolde Boutsen

De Vijfhoek is het maandblad van De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel, 02 512 34 25,
demarkten@demarkten.be,
www.demarkten.be
www.facebook.com/demarkten.brussel
0448.654.692 RPR Brussel

Wie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest woont, kan De Vijfhoek gratis ontvangen.

Woont u buiten Brussel?

Dan krijgt u De Vijfhoek door € 12,50 over te schrijven op rekeningnummer BE62 4331 1470 6161 met de vermelding van 'Abonnement De Vijfhoek'.

Wist je dat je al onze publicaties ook online kan bekijken?

Surf naar www.demarkten.be/publicaties. Wil je onze e-nieuwsbrief ontvangen? Mail naar demarkten@demarkten.be of schrijf je in op www.demarkten.be.

De Markten respecteert je privacy. Je contactgegevens gebruiken we uitsluitend om je De Vijfhoek toe te zenden en je op de hoogte te houden van eigen activiteiten van Gemeenschapscentrum De Markten en aanverwante organisaties in de Vlaamse gemeenschap te Brussel. Je kan op elk moment een adreswijziging doorgeven of aangeven dat je onze informatie niet langer wilt ontvangen via demarkten@demarkten.be of De Markten, Oude Graanmarkt 5, 1000 Brussel. Voor meer informatie over je overige rechten conform de privacywetgeving, raadpleeg www.demarkten.be/uw-privacy.

